

Eesti elu

Estonian Life

SELLISED NAD ON, EESTLASED

Eestlastega suheldes tuleb silmas pidada järgnevat: ära nimeta Eestit endiseks nõukogude vabariigiks või Ida-Euroopa maaks – eestlased peavad ennast skandinaavlasteks ja oma riiki põhjala, mitte Balti maaks. Ära käsitle Eestit, Lätit ja Leedut ühtse piirkonnana, eestlased on enda üle uhked ja nad on orienteeritud läänele. Ära räägi valjuhäälselt. Ära uhkelda. Eestlased ei innustu sellest, kui keegi arvab, et Eestis võib kõike peaaegu muidu toota. Eesti on klanniühiskond, kus kõik, kes omavahel tunnevad, hoiavad kokku. Eestlastega võib tunduda raske kontakti saada, ent pärast tutvumist selgub, et nad on otsekohesed ning nende naljasoon – mis on sarkastiline ja eneseirooniline – selgitab nende iseloomu. (*JP, 29.01*)

Baltlaste jaoks pole hullemat kui see, kui neid endisteks Nõukogude vabariikideks kutsutakse. Sõltumatuse saavutamine oli pigem uuestisünd kui lahkulöömine või hüvastijätt. Eesti kui "balti tüüger" katkestas külmavereliselt kõik sidemed Venemaaga, viis justkui õpiku järgi läbi majanduslikud reformid ning hakkas peagi kärsitult ELi ennast tolle mõõdupuudega mõõtma – olla liberaalsem, uuendusmeelsem, loovam. (*FAZ, 28.04*)

Eestlased on kiirustanud end raudsest eesriidest lahti rebima, neile ei meeldi, kui sovetiaega meelde tuletatakse. Tallinna suveniiripoodides on kõik Leniniga seotu suurepärase müügiartikkel, eestlased müüvad kommunismiaja sümbolikat, et minevikupärast kiiresti vabaneda. (*Mercury News, 2.05*)

THESE ARE ESTONIANS

When dealing with Estonians, keep in mind the following: do not call Estonia a former Soviet republic or an Eastern European country – Estonians consider themselves Scandinavian and their country a Nordic, not Baltic State. Do not treat Estonia, Latvia and Lithuania as a single region, the Estonians take pride in themselves and are Western-oriented. Do not talk out loud. Do not brag. Estonians are not inspired by anyone thinking everything can be produced in Estonia at virtually no cost. Estonia is a clan society where all who know each other stick together. It may seem difficult to establish contact with Estonians, but once you get to know them they're sincere and the sense of humour – sarcastic and full of self-irony – helps explain their nature. (*JP, 29.01*)

For the Balts, there is nothing worse than being called former Soviet republics. Their newfound independence was rather rebirth than a split or farewell. Estonia, the "Baltic tiger", severed all ties with Russia cold turkey, carried out textbook economic reforms and soon started to impatiently measure the EU by these standards – to be more liberal, innovative, creative. (*FAZ, 28.04*)

Estonians have been in a hurry to untangle themselves from the Iron Curtain and don't like reminders of their recent Soviet past. In Tallinn's souvenir shops, Lenin is a bestseller as Estonians have found that the quickest way to get rid of their Communist trappings is to sell them to tourists. (*Mercury News, 2.05*)

Estonians are unable to take politics or ideologies too seriously as they have experienced the swift fall of

SAUNASÖLTLASTEST EESTLASED OTEPÄÄ MK-ETAPILE KAASA ELAMAS
SAUNA ADDICTS ESTONIANS AT THE OTEPÄÄ WORLD CUP STAGE

Eestlased ei suuda poliitikat ja ideoloogiaid väga tõsiselt võtta, sest nad on näinud, millise kergusega kindlatena näivad süsteemid on purunenud, kui kiiresti inimesed oma veendumusi ja seisukohti muudavad. Lääne inimestele võivad nad seetõttu vahel küünilistena tunduda. Eestlased on mugavad, neile ei meeldi uuendused. Kuid maailm muutub ning neil tuleb muganduda. Seni on see hästi õnnestunud. (*Die Presse, 17.04*)

Kui Soome on tuntud saunanautlejate maana, siis eestlasi võiks liigitada tõelisteks saunasõltlasteks. Eestlased räägivad heldinult pärastlõunate ning nädalalõppude veetmisest saunas koos pere ja sõpradega; saunapidudest, kus kõik käivad; retkedest maale, kus saunaskäik on puhkuse keskseks osaks. Mis on nende väikeste tuliste kividega kuumade ruumide fenomen? Jäisest, lumisest talvest tulenevalt meeldib eestlastele mõelda saunast kui päikese aseainest, mis annab sooja pikkadel külmadel talvekuudel. Saunamõnused nauditakse Eestis aastaringset. (*WSJ, 30.04*)

Kolm Balti rahvast on kõik looduse järele hullud. Kas ei öelda mitte, et õnnelik on see eestlane, kes on suutnud kasvatada metsa oma kodu ja lähimate naabrite vahele? Milline võiks aga olla õnnestunud õhtupoolik nende kolme rahva arvates? Vastus on lihtne: grillimine, laul ja õlu. Oh, õlu! Eestlastel aitab aga soomlastelt ülevõetud saunatraditsioon oma lõunanaabritest kiiremini kaineks saada... (*Animan - les routes du monde, juuni/juuli 2004*)

firm-looking systems. They have seen the ease with which people are able to alter their credos and opinions. They may therefore appear somewhat cynical to the westerners. Estonians are comfortable people and do not like change. But the world is changing and they will have to adapt. They have succeeded at that so far. (*Die Presse, 17.04*)

While nearby Finland is known for being a land of sauna lovers, Estonia is truly sauna obsessed. Estonians talk wistfully of spending whole afternoons or weekends in saunas with family and friends, of sauna "parties" where everyone goes, and of trips to the countryside where sauna visits are central to the holiday experience. What is it about these small rooms heated by rocks? Defying their icy, snowy winter climate, Estonians love to sweat. They theorize the sauna evolved as a sun substitute, providing the psychological benefits of intense heat during the long, dark months of the year - though saunas here are enjoyed year-round. (*WSJ, 30.04*)

All three Baltic nations are crazy for wilderness. Isn't there a saying that a happy Estonian is one who managed to grow a forest between his home and the nearest neighbours? But what would a successful evening look like for those peoples? Easy: barbecue, singing and beer. Oh, the beer! But the sauna tradition adopted from Finns helps Estonians sober up more quickly than their southern neighbours... (*Animan - les routes du monde, June/July 2004*)

Personal relations and business culture in Estonia resemble those of Germany or Sweden. These are

Inimestevahelised suhted ja ärikultuur on Eestis sarnane sellele, mida me tunneme Rootsist või Saksamaalt. Need on asjaolud, mida statistika ei kajasta, kuid mida investeerimisel arvestatakse. Saksa investorid imestavad ka eestlaste tohutu auahnuse üle. ELi toetuste jagamisel on eestlased jällegi esireas. Hoolimata usinusest eurodirektiivide täitmisel, on eestlased osanud liigsest bürokraatiast mööda minna. (*Die Welt*, 26.04)

Eestlaste kohta ei teata Portugalis just palju, tihti aetakse Eestit segi Balkanimaadega ning esitatakse küsimusi Kosovo sõja kohta. Samuti ei tehta olulist vahet Eesti ja Ukraina vahel – üks ida kõik. (*Expresso*, 1.05)

@ESTI

1991. aastal seadis tollane valitsus eesmärgiks infotehnoloogia ja interneti arengu kui Eesti tulevikumajanduse põhisambad. Suhteliselt väikese ressursikuluga kuulub Eesti nüüd Euroopa kübereliiti. Kolmel inimesel neljast on mobiiltelefon, mille abil saab maksta nii ölle kui parkimise eest.

Eesti valitsuskabineti istungid toimuvad online. Eesti edu võti peitub vabaturumajandusele suunatuses: minimaalne riigipoolne reguleeritus ning vaba konkurents ettevõtete vahel. Eesti küberruum kuulub kõigile, see on demokraatia. (*Newsweek*, 7.06)

Just vaimustus tehnoloogiast ja vaibumatu iha muutuste järele on aidanud eestlastel üles ehitada innovaatilise e-riigi, mis annab silmad ette paljudele jõukamatele Euroopa maadele. Interneti ja mobiiltelefoni kasutamine on levinum kui näiteks Prantsusmaal ning auto parkimise tasumisel kasutatakse mobiiltelefone. Ülimalt innovatiivsed on ka eestlaste leiutatud Kazaa ja Skype. (*Forbes*, 20.12)

Kõige väiksem Balti riik on hetkel üks maailma internetiseeritumaid maa. Kuidas on üks riik, mis alles 1991. aastal väljus nõukogude impeeriumi mõjusfäärist ja mille rahvaarv ulatub vaid 1,4 miljonini, suutnud trügida tehnoloogiamailma tippu? Eelkõige on see olnud võimalik tänu riigi taatele. Eestis viidi läbi rida internetiõppe projekte, millest tuntum on koolide internetiseerimise kava "Tiigrihüpe". Täna on Eesti kõikides raama-

the criteria not shown in statistics but considered when making investments. German investors also marvel at the enormous ambition of Estonians. Estonians are also among the best at distributing EU aid. Despite diligence in following EU directives, Estonians have managed to avoid excessive bureaucracy. (*Die Welt*, 26.04)

In Portugal, little is known about Estonians; Estonia is often confused with the Balkan countries and questions are asked about the war in Kosovo. Most cannot distinguish between Estonia and Ukraine either – it's the East. (*Expresso*, 1.05)

@STONIA

Back in 1991, a forward-thinking government looked to IT and the Internet as central pillars of its future economy. At relatively little cost, Estonia leapfrogged into a place among Europe's cyber elite. Three of four people have a cell phone, and they can use it to pay for anything from a glass of beer to space in a parking lot.

Estonian Ministers conduct weekly cabinet sessions online. The key to the success has much to do with a hands-off approach to telecoms: no state monopoly, minimal regulation and healthy competition among commercial players. In Estonia cyberspace belongs to all. That's democracy. (*Newsweek*, 7.06)

Estonia has used a knack for technology and a ravenous appetite for change to make itself a largely wired e-republic that has already outpaced many of its much richer European neighbours. Internet and mobile phone use per capita is higher than in France, over a half of Estonians pay for their street parking spaces automatically, using their mobile phones. Also highly innovative are Kazaa and Skype, designed by Estonians. (*Forbes*, 20.12)

The smallest Baltic state is currently among the world leaders in Internet coverage. How could a country, which split with the Soviet sphere of influence only in 1991 and has a population of just 1.4 million, elbow its way to the top of the world of technology? Mostly due to the good will of the state. Estonia carried out a number of projects for Internet education, notably the "Tiger's leap" scheme that provided Internet to all schools. Today, all Estonian libraries provide free access to the net. When travelling around in the country, one cannot miss public Internet access

ID-KAARDIGA ARVEID MAKSMAS
PAYING BILLS WITH THE ID-CARD

tukogudes tasuta ligipääs internetile. Mööda maad reisides on võimatu jätta kahe silma vahele mõnd avalikku internetipunkti või siis erilist internetitähisega liiklusmärki, mis lähima internetti ühendumise võimaluseni juhatab. (*La Tribune, 4.05*)

Veel mõne aja eest polnud eestlastel õigust töötavale telefonile või kraanist voolavale soojale veele. Nüüd kuulub selles Balti riigis inimõiguste hulka... juurdepääs internetiühendusele.

Väike Eesti kasutab kaasaegset tehnoloogiat, eeskätt internetti, et propageerida kodanikuühiskonna arengut. Asjaolu, et internetiühenduse leviku tõttu eelistavad paljud uudset tehnoloogiat hindavad eestlased kõrtsiõhtule koduarvutit, on paljuski riigi teadliku poliitika tulemus. 2003. aastal eraldati infotehnoloogia arenguks 1,2% riigieelarvest, sisuliselt on samamoodi olnud kogu dekaadi jooksul. (*Gazeta Wyborcza, 12.01*)

Eesti välisminister Kristiina Ojuland on väljas ka Eesti IT arengu eest, mis lahenduste ja praktilise ellurakendamise poolest on maailmas kaheksandal kohal. Ojulandi sõnul võimaldas edumeelsete IT lahenduste teket õigete poliitiliste otsuste vastuvõtmine õigel ajahetkel. Eesti edusammud infotehnoloogia vallas paistavad silma ka kodust

points or the particular @-marked traffic signs that direct to the nearest Internet access point. (*La Tribune, 4.05*)

Only recently, Estonians did not have the right to a working phone or hot water. Today, human rights in this Baltic state include... Internet access.

Tiny Estonia is using modern technology, mostly the Internet, to foster the development of civic society. The fact that widespread Internet access has made many technology-savvy Estonians prefer the home computer to a night out drinking is largely a result of the state's deliberate policy. In 2003, 1.2% of the state budget was allocated for information technology development; the trend has been similar throughout the past decade. (*Gazeta Wyborcza, 12.01*)

Foreign Minister Kristiina Ojuland is a supporter of Estonian IT development, which ranked 8th in the world for IT solutions and the practical use of the Internet. Innovative IT solutions were a question of taking the right political decisions at the right time, says Ojuland. Estonian IT achievements have been noticed beyond its boundaries as well. Ojuland notes that she is the only one of the 25 members of the EU Council of Ministers who uses a laptop during meetings. (*The Guardian, 11.03*)

Typewriters are unfamiliar to the Estonian Embassy. Even the computer's printer lies useless most of

eemal. Ojulang selgitab näiteks, et ta on ainuke ELi Ministrite Nõukogu 25 ministrist, kes istungite ajal sülearvutit kasutab. (*The Guardian*, 11.03)

Eesti saatkonnas trükimasinat ei kasutata. Isegi arvuti printer seisab suurema aja kasutult. Nii suursaadik Riina Kionka kui ka Eesti valitsuse töökeskkond on virtuaalne, paberivaba. Seda nimetakse "@-riigiks". Faksiaparaati vajatakse saatkonnas vaid seetõttu, et Saksamaal on nii kombeks. (*FAZ*, 30.03)

Täna on Eesti uute tehnoloogiate arenguga kõige esrindlikum endine sovetimaa. Mobiiltelefonide ja internetiühenduste arvu poolest seisab Eesti ees ka sellistest riikidest nagu Itaalia ja Prantsusmaa. Internetipõhiste pangateenuste osas peetakse Eestit edumeelsemaks Soomest ja Rootsisstki. (*DI*, 23.04)

Eesti üks uuendusi on ID-kaart, mis on olemas veerandil eestlastest. Lisaks isiku tõendamisele saab selle abil jälgida tulumaksu tagasilaeumist, suhelda pangaga, osaleda valimistel ning isegi osta soodsamalt bussipiletit. (*BBC News*, 7.04)

Ühed kõige paremini välja töötatud elektroonilise isikutunnistuse projektid on kindlasti need, mis viidi läbi Eestis ja Soomes. Arendades välja kumbki oma elektroonilise ID-kaardi süsteemi, kindlustasid need kaks riiki ka süsteemide lihtsa ühildatavuse, kuna naabritena on neil tihe majanduslik, demograafiline ja kultuuriline side. (*Solutions Journaldunet.com*, 28.05)

Eestlased on esimestena maailmas käivitanud navigatsioonisüsteemi, mille abil saab päästeamet hädasolija-helistaja asukoha teada. E-valitsus, kavandavad e-valimised, ID-kaart, mobiiliga maksmine ning üleriigilised internetipunktid tõendavad, et Eesti on tee informatsiooniühiskonda ammu leidnud. (*SZ*, 7.04)

Eestis üritatakse võtta kasutusele internetivalimised. Sügisel katsetatakse häkkerite abiga hääletussüsteemi turvalisust, ning kui test õnnestub, võidakse uut tüüpi valimised juba 2005. aasta kohalike omavalitsuste valimistel sisse viia. (*ESS*, 23.01)

Kõigis teadusvaldkondades ei suuda Eesti maailmakonkurentsis püsida, kuid infotehnoloogias, füüsikas ja biotehnoloogias kindlasti, Eesti kultuurist ja ajaloost rääkimata. Infotehnoloogias on Eesti koguni maailma ulatuses esirinnas, 90% pangatehingutest sooritatakse interneti kaudu, samuti suurem osa ametlikke toiminguid. Tasuta internetipunktid üle kogu riigi ning võimalus mobiiltele-

TRAADITA INTERNETIÜHENDUS
WIRELESS INTERNET

the time. Ambassador Riina Kionka, as well as the Estonian Government, works in a virtual, paper-free environment. This is dubbed the "@-state". The Embassy needs a fax machine only because this is the way in Germany. (*FAZ*, 30.03)

Today, Estonia is the most advanced ex-Soviet country in terms of new technology development. With respect to the number mobile phones and Internet connections, Estonia has surpassed states like Italy or France. As for Internet banking services, Estonia is even considered more progressive than Finland and Sweden. (*DI*, 23.04)

One in four Estonians already has a digital identity card. Besides proving one's identity, it can be used to file a tax return, pay the bills, vote online and even buy a cheaper bus ticket. (*BBC News*, 7.04)

Among the best-developed electronic identity projects are those carried out in Estonia and Finland. By developing their separate electronic ID card systems, the two countries secured easy interoperability of their systems, for the neighbours have close economic, demographic and cultural ties. (*Solutions Journaldunet.com*, 28.05)

Estonians have been the first in the world to launch a navigation system enabling the rescuer to establish the location of the emergency caller. E-government, plans for e-elections, ID card, mobile payments and Internet access points all over the country prove that Estonia found its way to the information society long ago. (*SZ*, 7.04)

foniga arveid maksta on parimaks tõendiks sellest, et valitsus ei liialda, kui ta "tiigrihüppest" räägib. (SZ, 2.05)

Kui üks tavaline Eesti koolipoiss koolitükke teha ei viitsinud, luiskas ta vanematele, et õpetaja pole kodutööd andnud. Nüüd on vanemate päralt iseäralik valedetektor, mis Euroopaski ilma teeks. Nimelt saavad nad internetist ülesantud kodutööid näha, tunniplaani vaadata ja puudumisi kontrollida. Poisi isa kasutab seda relva harva, kuid selle olemasolu mõjub iseenesest strateegiliselt hoiatavalt. Selle kõige nimi on "E-kool". (SZ, 7.04)

Tallinna iidsetel kivitännavatel ja võluvates gooti stiilis hoonetes on käärimas uus revolutsioon: traadita internetiühendus. See on teostunud suuresti tänu veebilehekülje wifi.ee toimetaja Veljo Haameri tööle. Esimesed wi-fi kohad avati Tallinnas 2001. aastal, täna on neid üle kogu Eesti enam kui 280. Enamik eestlastest sooritab pangatehinguid võrgus, mis näitab, et paljud on traadita ühenduse kiiresti omaks võtnud. (BBC News, 6.05)

"Balti tiiger" Eesti tegi läbi ambitsioonika majandusreformide protsessi, jättes seljataha plaanimajanduse ning keskendudes uutele tehnoloogiatele. Internetiühenduste arvu poolest elanikkonna kohta on Eesti maailmas esirinnas ning ka Eesti valitsus tuleb korra nädalas kogunedes e-istungile.

(La Gaceta, 29.04)

Mõne aastaga on Eesti üle läinud elektroonilisele asjaajamisele nii valitsusasutustes kui ettevõtluses. Seaduseelnõud on üleval internetis, igäüks, kel muudatusettepanekuid, saab seal oma arvamust avaldada. Uuendused tahavad demokraatia viia kodanikeni, et kõigil oleks võimalus seadusloome protsessis osaleda. (The Guardian, 22.04)

Esimene e-valitsuse istung peeti 8. augustil 2000. aastal. Sellest ajast saadik on valitsuse istungite kestvus keskmiselt tund aega, lühim istung kestis 14. minutit. Süsteem maksis 2 miljonit krooni, kuid aitab igal aastal säästa umbes miljon krooni, peamiselt tänu kokkuhoiule paberi pealt lõppdokumentide kopeerimisel. Nii on ka väike Eesti sattunud uute tehnoloogiate kuradikeste võrku, nagu tema põhjanaabergi teiselpool lahte. (La Tribune, 9.04)

Estonia is trying to introduce Internet elections. This fall, hackers will be employed to test the security of the new voting system and, in the case of successful testing, the new way of voting may be put to use as soon as the 2005 municipal elections. (ESS, 23.01)

Estonia cannot compete globally in all fields of science, but could manage well in information technology, physics and biotechnology, not to mention the Estonian culture and history. In information technology, Estonia is among the leaders on a global scale with 90% of bank transactions and a majority of official procedures carried out on the Internet. Free Internet access points throughout the country and the possibility to pay bills via the mobile phone are proof that the government's talk about "tiger's leap" is not exaggeration. (SZ, 2.05)

When an ordinary Estonian schoolboy was too lazy to do homework, he lied to his parents and said that the teacher hadn't given any. But parents now have an unusual lie detector that would certainly succeed in Europe as well. They can use the Internet to check out the homework given, timetable and attendance records. The boy's father is not a frequent user of this weapon, but its mere existence gives a strategic advantage. All this is dubbed the "e-school". (SZ, 7.04)

There is a new revolution brewing along Tallinn's ancient stone streets and inside its charming Gothic buildings: wireless net access. That is due largely to the work of Veljo Haamer, editor of the wifi.ee website. The first WiFi hotspots were launched in Tallinn in the spring of 2001. Today, there are more than 280 throughout the country. A vast majority of Estonians do their banking online and are embracing wireless Internet access wholeheartedly. (BBC News, 6.05)

The "Baltic tiger" Estonia carried out an ambitious economic reform process, leaving behind the planned economy and focusing on new technologies. Estonia is among world leaders in terms of the number of Internet connections, while its government gathers for an e-session once a week.

(La Gaceta, 29.04)

Within a few years, Estonia has implemented electronic management for both government institutions and private businesses. Draft legislation is put up on the Internet, and anyone who may be affected by the changes is invited to comment. The idea is to take democracy a step beyond, allowing citizens to get involved in the process of drafting laws. (The Guardian, 22.04)

Eesti elab läbi tõelist digitaalset revolutsiooni. Täna meelitab Eesti majanduslik potentsiaal ligi välisinvestoreid ning Eesti on muutunud üheks eredamaks tõelise infoühiskonna näiteks. Uute tehnoloogiate uskumatult kiire kasutuselevõtt avaldub kõigis valdkondades. Valitsus on üks selle suuna peamistest teenäitajatest, olles pigem elektrooniline valitsus kui administratsioon selle klassikalises mõistes. (*Expansion, 28.04*)

Eesti on esimene e-valitsuse süsteemiga riik ning Eesti valitsuse istungiteksaal on üks maailma moodsamaid.

Saali laual asetsevad viimase mudeli arvutid, üks igale ministrile, ning pabereid pole kusagil. Õigupoolest on selle toa ainsad traditsioonilised asjad peaministri kass ning vanaaegne puust haamer. (*La Tribune, 9.04*)

Igal neljapäevahommikul, kui algab kabineti istung, tuleb kõigepealt koosolekutesaalist kätte saada peaministri kass Kiisu Miisu. Pärast seda võib istung alata. Ministrid, kelle laudadel pole ühtegi paberit, istuvad oma ultramodernsete arvutiekraanide taha, istungi päevakord on saali seinal. Kogu istungi info asub terminalis, kuhu saavad sisse kõik ministrid sõltumata kellaajast. Seaduseelnõud on internetis olemas, mis võimaldab ministritel enne istungeid mõelda võimalike parandusettepanekute peale. (*Le Figaro, 24.04*)

Eesti valitsus ei kasuta oma töös paberit ning on muutnud interneti kättesaadavaks kõigile. Neli aastat tagasi otsustas Eesti valitsus lõpetada töö paberdokumentidega. Sestsaadik toimub suurem osa valitsuse ja eri ministeeriumide tööst ning ka osa avalikest teenustest elektrooniliste kanalite vahendusel. Nii säästetakse paberi ja koopiategemise pealt aastas kuni 192 000 eurot. Lisaks loodi 2001. aastal ka internetiportaali nimega "Täna otsustan mina", mida külastab kuni 100 000 inimest kuus. (*El Pais, 16.04*)

SKYPE JA KAZAA

Rootslane Niklas Zennström ja eestlane Jaanus Friis, kes seisid muusikatööstusele palju peavalu valmistava failivahetusprogrammi Kazaa loomise taga, on sihikule võtnud telekommunikatsiooni-ettevõtted. Arvutist arvutisse tasuta helistamist võimaldaval programmil Skype on tohutu menu. Zennströmi ja Friisi tegemisi jälgitakse pärast Kazaa tulemist suure tähelepanuga. Vaid ööpäev pärast Skype'i interneti laskmist kuulutas USA Föderaalne Kommunikatsioonikomisjoni esimees

The first e-government session was held on August 8, 2000. Since then, government meetings last on average one hour, the shortest session ever being 14 minutes. The system cost 2 million kroons, but helps save about one million kroons annually, mostly due to savings on paper. Thus, tiny Estonia is also caught in the web of new technologies, like its Northern neighbour across the gulf. (*La Tribune, 9.04*)

Estonia is experiencing a true digital revolution. Today, Estonia's economic potential draws foreign investors and the country has emerged as one of the brightest examples of true information society. The incredibly swift introduction of new technologies can be seen in all areas. The government is one of the leaders in this direction, serving as electronic government rather than an administration in the classic sense. (*Expansion, 28.04*)

Estonia is the first country with an e-government system and its Government's Assembly Hall is among the most modern in the world.

On the table in the room are computers of the latest make, one for each minister, and no paper whatsoever. In fact, the only traditional objects in the cabinet are the Prime Minister's cat and an old-fashioned wooden hammer. (*La Tribune, 9.04*)

Each Thursday morning before the cabinet session starts, the Prime Minister's cat Kiisu Miisu must first be nabbed in the meeting hall. The session may then commence. Ministers, who have no papers on their tables, sit behind their ultramodern screens with the session's agenda displayed on the wall. All session information is stored in a terminal accessible to all ministers regardless of the hour. Draft bills are available on the Internet, enabling ministers to work out any amendments before sessions. (*Le Figaro, 24.04*)

Estonian government uses no paper for its work and has made the Internet available to everyone. Four years ago the Estonian Government decided to abandon paper documents. Since then most of the government and ministerial work as well as some public services have taken place through electronic channels. This helps save up to 192 000 euros annually on paper and copying. In addition, a portal titled "I decide today" was created in 2001, drawing up to 100 000 hits each month. (*El Pais, 16.04*)

SKYPE AND KAZAA

Niklas Zennström and Janus Friis, inventors of the Kazaa file-sharing program – a major headache to the record industry – are now aiming at the telecom

Michael Powell teisel pool maakera Kalifornia ülikoolis teadlaste, tudengite ja telekommunikatsiooni sektori juhtide ees, et telekommunikatsiooni ajastu selle tänapäevases mõistes on läbi. (*Fortune*, 9.02)

Eesti jaoks, mis on viimase 800 aasta jooksul olnud iseseisev vaid 35 aastat, oli internetiga kaasamine loomulik. 60 miljoni kasutajaga Kazaa failivahetusprogramm tõestab, et loomingulisus aitab Eestil, mis loomupäraselt kardab lõhustumist suurtes struktuurides nagu EL, oma piire nihutada. (*The Guardian*, 11.04)

Internetifriikide seas kultustoote staatusesse tõusnud veebitelefoni Skype tarvis luuakse tarkvara Eestis, Tallinnas.

Londonis peakorterit pidava ettevõtte rootslasest tegevjuht Niklas Zennströmi sõnul on Eesti suurepärane paik arendustööks, programmeerijate tase on ebatavaliselt kõrge. (*TS*, 26.10)

Rootsi ettevõtja Niklas Zennstrom esindab õitsvat infotehnoloogiatööstust. Ta on üks failivahe- tusprogrammi Kazaa ja internetitelefonu Skype loojaid. Ent selle asemel, et rakendada Rootsi arvutispetsialiste, eelistab ta Eesti infotehnoloogide tööd. Eesti populaarsuse põhjus välismaiste IT firmade seas peitub läänelikus, kuid odavas tööjõus. Näiteks Põhjamaadega võrreldes on tarkvarafirmade kulutused poole väiksemad. (*Newsweek*, 26.07)

ARENGU HIND

Mõnikord kerkib hinge kahtlus, kas eestlased ise õieti teavad, kust nad tulevad ja kuhu lähevad.

Eesti on viimase 15. aasta jooksul suure sammu edasi astunud. Kuid mis on selle arengu hind? Äärmuslikult liberaalse majandusega Eestis muutuvad rikkad aina rikkamaks ja vaesed vaesemaks. Nõrgemad peavad omal jõul hakkama saama. Eesti liigub edasi kiirel sammul, kuid klapid silmadel. (*ESS*, 6.05)

Tallinna tänavatel on inimesed optimistlikud. Noorte šansid head tööd leida on paranenud, neil on võimalus maailmas ringi reisida ja tulla tagasi maale, mida nad armastavad. Vanem põlvkond rõõmustab aga oma laste ja lastelaste uute võimaluste üle, mida arenev demokraatia neile pakub. Tallinnas võib märgata samasugust kergendust ja

TELEKOMMUNIKATSIOONIAJASTU SELLE TÄNAPÄEVASES MÕISTES ON LÄBI TELECOM AS WE KNEW IT IS THROUGH

business. Their Skype software that enables free phone calls between computers is a huge success. After Kazaa, their actions are being closely followed with great interest. Just 24 hours after Skype had been launched on the Internet, Michael Powell, Chairman of the U.S. Federal Communications Commission, sat before academics, students and telecom executives at the University of California and explained that telecom as we knew it was through. (*Fortune*, 9.02)

For Estonia, which has been independent for just 35 of the last 800 years, the communality of file-sharing makes sense. Kazaa, the peer-to-peer file-sharing software with 60 million users, proves that creativity is helping Estonia, naturally wary of being subsumed into indifferent monoliths such as the EU, to transcend its borders. (*The Guardian*, 11.04)

The software for the Skype web phone, a cult product among Internet freaks, was designed in Tallinn, Estonia.

Niklas Zennström, an executive of the London-based company, says Estonia is the best choice for development work and the level of programmers is unusually high there. (*TS*, 26.10)

Swedish entrepreneur Niklas Zennström might be a model for the flourishing IT industry. He is one of the men who gave the world Kazaa, the file-swapping software, and Skype, a program that is bringing

rõõmu, mida võis kohata Berliini müüri langemise juures või Praha uusaastapidustustel, kui Havel ja Dubcek vaba Euroopa puhul kätt surusid.

(JP, 7.10)

Eesti kultuuriminister on kõigest 29 aastat vana ning on selle ajaga saavutanud palju. Tema kolleeg justiitsministeriumist on temaga samavannune, Eesti välisministri sünniaastaks on 1968 ning ka Eesti peaminister pole veel 40-aastane. Kultuuriminister Urmas Paet on üks neist noortest "hurtadest" praeguses valitsuskalitsioonis, kes möödunud aasta aprillist alates juhib oma 1,5 miljoni rahva käekäiku. See on dunaamiline meeskond, millel ei puudu ka nooruse vead.

(Le Point, 22.01)

Eesti rahandusministeri juhtide keskmine vanus on 33. See on kümme aastat vähem kui Eesti valitsuse ja 20 aastat vähem kui Soome valitsuse keskmine vanus. Rahandusminister Taavi Veskimägi sõnul toimus Eestis mõtteviisi muutus ja noorte võimuletulek oli vältimatu. Mart Laar oli 1992. aastal võimule saades 32-aastane, seega Euroopa noorim peaminister. Praegune valitsusjuht, 36-aastane Juhan Parts on samuti Euroopa noorim. Samas pole noorte võimuletulek valutul toimunud: "vanemate" ametite esindajad, arstid, õpetajad ja teadlased, on raskustes enesekindlate ja uuenduslike "lapsametnike" tõttu.

(HS, 30.04)

Euroopa noorima valitsusjuhi Juhan Parts käe all on väike Balti riik teistest agaramalt liberaliseerinud, privatiseerinud ning hingematva kiirusega plaanimajanduse selja taha jätnud. Ülikiirelt on Eesti edasi liikunud ka IT alal. Narva poole sõites näeb aga teist Eestit: venelastega asustatud paneelmajad, metsade vahele eksinud üksikud talud, kus inimesed mõne krooni eest rasket tööd rüüavad. Siiski on paljud Eesti poliitikud juba aru saanud, et majandusbuumist ei tohiks kasu lõigata ainult vähemus. (Der Tagesspiegel, 22.04)

HUMAN IMMUNEDEFICIENCY VIRUS

Eestis on puhkenud tervishoiukatastroof. HIVi plahvatuslik kasv Eestis algas 2000. aastal. Täna on nakatunud ligikaudu üks protsent elanikkonnast, mis on Euroopa kõrgemaid näitajaid. Kui viiruse levikut kontrolli alla ei saada, ootab Eestit tervishoiukatastroofile lisaks ka majanduskatastroof, mis paraku ei väljendu ainult tagasilöögis turismile. Enim on ohustatud Eesti tulevikupõlvkond – 15-19aastased.

(The Observer, 21.11)

TALLINNA AIDSIIENNETUSKESKUS
TALLINN'S AIDS AWARENESS CENTRE

phone service to the Internet. But instead of drawing on the skills of his own compatriots, he looks to Estonian programmers. Estonia owes much of its popularity with foreign IT companies to cheap labour and proximity to Western Europe. Software firms cost half as much to run as their Nordic competitors. (Newsweek, 26.07)

THE PRICE OF DEVELOPMENT

One's soul sometimes wonders whether the Estonians actually know where they come from and where they are going.

Estonia has taken a big leap forward during the past 15 years. But what is the price of this development? The weak will have to make it on their own. Estonia rushes forward, but is wearing blinders. (ESS, 6.05)

People are optimistic on the streets of Tallinn. Young people's chances of finding a good job have improved, they have the opportunity to travel and return to the country they love. The older generation is happy for the new perspectives offered to their children and grandchildren a result of the democratic development. Tallinn displays a relief and joy similar to that seen upon fall of the Berlin wall or at the New Year's celebration in Prague where Havel and Dubcek shook hands to greet a free Europe. (JP, 7.10)

The Estonian Minister of Culture is just 29 years old and has achieved a lot so far. His counterpart in the Ministry of Justice is of the same age, Estonia's

Eestis on 1,5 miljonit elanikku, elav majandus, kuid HIV-viiruse kandjate hulga poolest sarnaneb riik kõige hullemas seisus olevate Aafrika riikidega. (*Elle*, 3.05)

HIV levib Baltikumis kiiresti, tuues ELi kaasa tuhandeid nakatunuid. ELiga liitumine annab Eestile ja Lätile head arenguvõimalused, kuid aidi levik võib arengut oluliselt pidurdada. Eestile ja Lätile on ÜRO hiljutises raportis viidatud kui riikidele, kus aidi ohustab majandusarengut ning kus olukord on peaaegu kontrolli alt väljumas. Kummaski riigis pole ohtu võetud piisavalt tõsiselt, ilmselt kuna enamik HIVi nakatanuid on süstivad narkomaanid ja seotud narkokuritegudega ning kuuluvad vene vähemusse. Mõlemas riigis on teravhoid luksus, kuna prioriteet on majanduskasv. Seetõttu on Eestis ja Lätis liiga vähe kohti, kus jagatakse puhtaid süstlaid ning puuduvad piisavad võimalused narkomaanide raviks. (*Søndagsavisen*, 1.06)

Raputada maha vananenud arusaamad seksist, narkootikumidest ja aidsist kujuneb sellele traditsioonidest kammitsetud kultuurile parajaks proovikiviks. Pärast Nõukogude Liidu lagunemist võttis Eesti võrdlemisi valutult omaks ameerika stiilis maksusüsteemi ja vaba turumajanduse põhimõtted. Kriitikud leiavad aga, et majandusarengule keskendunud valitsus on unarusse jätnud Euroopale omase korraliku sotsiaalsüsteemi väljatöötamise. (*NYT*, 13.02)

ÜRO hoiatab, et aidi levik endistes Nõukogude Liidu riikides ja Ida-Euroopa maades on jõudnud kriitilisse punkti ning palub enesega rahul olevatel kohalikel juhtidel "silmaid lahti teha" ja ohtu tõsiselt suhtuda enne, kui see võtab katastroofi mõõtmed. Venemaal ja mitmetes sellega piirnevates riikides, nagu näiteks Ukrainas, Eestis ja Lätis on HIVi nakatunud iga sajas täiskasvanu. (*The Washington Post*, 18.02)

Eestis on aidi nakatunuid suhtarvuliselt rohkem kui üheski teises ELi riigis, olles samal tasemel Venemaa ja Ukrainaga. Sel aastal on ennetustööks eraldatud rekordiline rahasumma. Teine ohtlik nakkushaigus turberkuloos on kontrolli alla saadud ja haigusjuhtude arv näitab juba kolmandat aastat langustendentsi. (*HS*, 31.08)

HIVI epideemia levib Eestis alarmeeriva kiirusega, seisab WHO aruandes. Hulle on asi vaid Aafrikas, sedavõrd suur on haigestunute hulk 1,5 miljoni rahva kohta. Paldiski-sarnastes paikades, kus pärast nõukogude vägede lahkumist on kõik alla käinud, lagunenuid, inimestel pole enam mingit

Foreign Minister was born in 1968 and its Prime Minister has not yet reached 40 either. Minister of Culture Urmas Paet is one of the ruling coalition's young "hounds" who have been guiding the way for their nation of 1.5 million since last April. It is a dynamic team, but not completely without youthful flaws. (*Le Point*, 22.01)

The average age of the Estonian Finance Ministry's leadership is 33. This is 10 years below the Estonian government average and 20 years below the Finnish government average. According to Minister of Finance Taavi Veskimägi, Estonia had a shift of mentality and the emergence of a young leadership was inevitable. Mart Laar was 32 when he came to power in 1992, thus being the youngest Prime Minister in Europe. Current Prime Minister Juhan Parts, 36, is also Europe's youngest. The emergence of young leaders has not been painless: the representatives of "older" professions like doctors, teachers and scientists are having trouble with the self-confident and innovative "child officials". (*HS*, 30.04)

Under Europe's youngest Prime Minister Juhan Parts, the small Baltic State has liberalized and privatized more eagerly than others and left behind the planned economy at a breathtaking speed. Estonia has made super-fast progress in the IT area as well. But a different Estonia appears when driving in the direction of Narva; concrete blocks inhabited by Russians, single farms lost between the forests, people work hard to earn a few kroons. Nevertheless, many Estonian politicians have already realized that the economic boom should not only benefit a few. (*Der Tagesspiegel*, 22.04)

HUMAN IMMUNODEFICIENCY VIRUS

A health disaster grips Estonia. The massive rise in new HIV infections began in 2000. Now an estimated 1 per cent of its population are infected, which is one of the highest rates in Europe. If the virus is not contained, Estonia will face an economic crisis as well, and not only in its tourism industry. The future generation, aged 15-19 today, is at the greatest risk. (*The Observer*, 21.11)

Estonia has 1.5 million inhabitants, but resembles some of the worst hit African nations in terms of the number of HIV-infected inhabitants. (*Elle*, 3.05)

HIV is on a fast spread in the Baltics, bringing thousands of infected people into the EU. EU accession opens good development possibilities for Estonia and Latvia, but the spread of AIDS could slow the development of these countries significantly. A recent U.N. report singles out Estonia and Latvia as states where AIDS poses a threat to economic development and the situation is spiralling out of control. Neither country has taken the threat

lootust, mingit tulevikku, nad ei saa mitte mingit abi. Eestil ei jätku aidsiga võitlemiseks raha. Sama raske on olukord ka Lätis ning teisteski Ida-Euroopa maades, Venemaal ja Kesk-Aasia riikides. (FR, 12.07)

Pisikeses Eestis võib viimastel aastatel täheldada alarmeerivalt kiiret aidsi levikut, mis on üks väledamaid maailmas. ÜRO raporti kohaselt kasvab Eestis, Venemaal ja Ukrainas viirusesse nakatunute arv plahvatuslikult, mis võib aeglustada nende riikide majanduslikku arengut. Septembri lõpu seisuga loendati Eestis 4 231 HI-viirusesse nakatunut, kuid asjatundjate sõnul võib tegelik arv küündida 10 000ni. (La Libre, 10/2004)

KODUST KAUGELE

60 aastat tagasi põgenes 25 000 eestlast ja 7 000 rannarootslast oma kodumaalt Rootsi. 1944. aasta sündmused ühendavad kahte riiki ka täna. Läbi Rootsi riigi seisukohtade mõjutasid hästiorganiseeritud ja aktiivsed eestlased eksiilis olles kahtlemata nõukogude poliitikat eesti kultuuri, keele ja rahva suhtes. Mõningal määral suudeti aidata ka Eesti poliitvangide olukorda. Lisaks oli rootsieestlastel oluline roll Eesti taasiseseisvumisel. (SvD, 5.06)

60 aastat tagasi põgenes Baltimaadest umbes 30 000 inimest nõukogude okupatsiooni eest Rootsi, mis on suurim põgenikelaine Rootsi lähiajaloo. Enamik põgenikke tulid Eestist. Paljude põgenike ühisjooneks oli meelekibedus ning isegi pärast 60 aastat tundub Eesti neile väga kodune. (SvD, 29.08)

Kuigi rootslastel on eestlaste kohta mõned päris tõsised eelarvamused, on eestlased arvatavalt Rootsi ühiskonda kõige paremini integreerunud vähemus. Mõni aasta tagasi viidi Rootsis läbi uuring sisserändajate majanduslikust olukorrast võrreldes rootslastega. Selgus, et eestlased olid ainus vähemus, kelle keskmine sissetulek on rootslaste omast kõrgem. (SvD, 13.04)

AASTAKS 2050 EESTLASI 657 000?

Kui liita kokku küüditatud, läände põgenenud eestlased ning pärast taasiseseisvumist lahkunud venelased, siis on Eesti elanikkond alates Teisest maailmasõjast vähenenud 20 protsenti. Eesti rahvastiku taastootlus, 1,2 last naise kohta, on üks maailma madalmaid.

seriously enough, probably because most of those infected with HIV are injecting drug addicts, tied to drug dealing and belonging to the Russian minority. In both countries, health care is a privilege as economic growth is being prioritized. Estonia and Latvia therefore have too few places to hand out clean syringes and do not possess sufficient means for the treatment of drug addicts. (Søndagsavisen, 1.06)

Shrugging off the outdated views on sex, drugs and AIDS is proving a major challenge for Estonia's tradition-bound culture. Since the break-up of the Soviet Union, Estonia has relatively smoothly embraced American-style policies of low taxation and free markets. But critics say the growth-oriented country has neglected building the sort of social safety net that is common in most of Europe. (NYT, 13.02)

The United Nations warned that the spread of AIDS through the former Soviet Union and Eastern Europe had reached crisis proportions, and beseeched complacent local leaders "to wake up" and take the threat seriously before it overwhelms them. One in every 100 adults in Russia and several other neighbouring countries like the Ukraine and Estonia has HIV. (The Washington Post, 18.02)

Estonia's relative number of people infected with AIDS is larger than in any other EU country. A record amount of money has been earmarked for prevention this year. The other deadly infection, tuberculosis, has been contained and the number of new cases is on the fall for the third consecutive year now. (HS, 31.08)

The HIV epidemic is spreading in Estonia at an alarming speed says a WHO report. The situation is worse in only Africa; so large is the number of infected in the nation 1.5 million. In places like Paldiski, where everything has degenerated and crumbled since the Soviet forces left, people have no hope, no future and receive no assistance. Estonia lacks the money to combat AIDS. The situation is equally grave in Latvia and other countries of Eastern Europe, as well as in Russia and Central Asian states. (FR, 12.07)

In tiny Estonia, recent years have seen a spread of AIDS at an alarming speed, one of the fastest in the world. According to a U.N. report, the number of infected will skyrocket in Estonia, Russia and Ukraine, which could slow down the countries' economic growth. As of late September, Estonia had 4 231 persons infected with HIV, experts say the actual number could be close to 10 000. (La Libre, 10/2004)

FAR FROM HOME

60 years ago, 25 000 Estonians and 7 000 coastal Swedes fled to Sweden from their homeland. The events of 1944 unite the two countries even today.

Alates taasiseseisvumisest seisab Eesti silmitsi tõsise demograafilise probleemi ning suure hulga pensionäridega. Kui midagi ei muutu, võib Eesti elanikkond 2050. aastaks väheneda poole võrra ning sajandi lõpuks võib see rahvas sootuks kaduda. (*Le Figaro Economie*, 21.04)

Eestile, Lätile ja Leedule tundub äkitselt, et neil on palju ühist Iirimaaga. Kuid vaatamata mitmetele sarnasustele on neil kolmel riigil Iirimaaga võrreldes üks väga nõrk koht samasuguse edu saavutamiseks – demograafiline aspekt. Elanikkonna vananemise probleemiga puututakse Eestis, Lätis ja Leedus kokku igal sammul. (*IHT*, 12.02)

Maailmademograafias paistavad endise idabloki maad silma vananevate ühiskondadena. Täna on kõige madalama iibega riigid Eesti, Läti, Gruusia, Bulgaaria, Ukraina, Leedu, Venemaa, Ungari, Armeenia ja Valgevene. 2050. aastaks väheneb Eesti elanikkond poole võrra, 657 000 inimeseni, ja 42 protsenti allesjäänuid on siis vanemad kui 60 aastat. (*NYT*, 29.08)

Ameeriklased on Euroopat ikka Vanaks Maailmaks pidanud. Nüüd on neil selleks veel üks põhjus. Euroopa elanikkond vananeb teistest regioonidest märgatavalt kiiremini. Nii seisab Euroopa silmitsi õdvastava demograafilise väljakutsega. Otsustavaid samme on kasutusele võtnud Prantsusmaa ja Eesti vanematoetuste suurendamisega. Kui efektiivseteks need meetmed osutuvad pikemas perspektiivis, näitab aeg. Tendents on pigem sünnitamise edasilükkamisele kui sündide arvu kasvule. (*The Economist*, 1.10)

EMAPALK VIIS BEEBIBUUMINI

Euroopa on harjunud endast mõtlema kui vana-nevast kontinendist. Nüüd paistab kaugest loodenurgast väike lootusekiir, Eestis on beebibuum. Vanematoetuste tõstmine on sel aastal sündimise suurendanud 10 kuni 15 protsenti. Arstide hinnangul võib see protsent tõusta kahekümneni ehk 2400 vastsündinuni aastas. Emad või isad saavad 12 kuu vältel oma senise töötasu, mis võib maksimumselt ulatuda kolm korda suuremaks riigi keskmisest kuupalgast. Eesti vajab järelkasvu. Võrreldes 1989. aastaga on Eesti rahvaarv langenud 1,56 miljonilt 1,37 miljonile. (*FT*, 14.05)

Eestis on beebibuum – aasta alguses kehtestatud emapalk on toonud kaasa sündivuse tõusu. Seadus võimaldab säilitada ema sissetuleku aasta jooksul pärast lapse sündi. Enne nimetati majanduslikku kitsikust laste saamise üheks peamiseks takistu-

Through Sweden's official positions, the well-organized and active exiled Estonians undoubtedly influenced the Soviet policy towards Estonian culture, language and people. They were able to somewhat improve the situation of Estonian political prisoners as well. In addition, Swedish Estonians had a significant role in restoring Estonia's independence. (*SvD*, 5.06)

60 years ago more than 30 000 people fled to Sweden from the Baltic States to escape Soviet occupation – the single largest wave of refugees in Sweden's history. Most of the refugees were from Estonia. Many refugees shared a common bitterness, and Estonia feels like home for them even after 60 years. (*SvD*, 29.08)

Although Swedes have some very serious prejudices towards Estonians, the Estonians are probably the best-integrated minority in Swedish society. Few years ago, a survey was carried out to compare the economic situation of immigrants and Swedes. It showed Estonians were the only minority whose average income exceeded that of Swedes. (*SvD*, 13.04)

ONLY 657 000 ESTONIANS BY 2050?

By adding up all the deportees, the exiles that headed West and the Russians who left after restoration of independence, Estonia's population has decreased by 20% since World War II. The birth rate in Estonia, 1.2 children per woman, is among the lowest in the world.

Since the restoration of independence, Estonia has faced a grave demographics problem and a growing number of pensioners. If the trends continue, the Estonian population could be halved by 2050 and the nation could disappear altogether by the end of the century. (*Le Figaro Economie*, 21.04)

Estonia, Latvia and Lithuania suddenly feel they have a lot in common with the Republic of Ireland. The Baltic countries have a crucial weakness that may make Ireland a misleading mirage – the demographics. For Estonia, Latvia and Lithuania, the problem of an ageing population appears to be an obstacle every step of the way. (*IHT*, 12.02)

In world demography, countries of the former Eastern bloc stand out for their ageing populations. Today, the nations with the lowest rates of population growth are Estonia, Latvia, Georgia, Bulgaria,

EESTIS ON BEEBIBUUM
BABY BOOM IN ESTONIA

seks. Sünnivus ületas abortide arvu juba paari aasta eest, positiivse iibeni loodetakse Eestis jõuda 30 aasta jooksul. (*HS*, 18.05)

Eesti eristub selgesti brittide demograafiapoliitika, sealseed iibeprobleemid omandavad lähitulevikus saatusliku fooni. 1990ndatel sündis Eestis 1,2 last ühe naise kohta. Nüüdseks maksab Eesti riik noorele emale ühe aasta vältel 100% tema senisest kuupalgast, lisaks 1300 naela iga lapse kohta emadele, kes on sünnitanud rohkem kui kaks last. Pärast riigi sellist initsiatiivi on eestlaste iive märkimisväärselt tõusnud. (*The Times*, 26.08)

Ukraine, Lithuania, Russia, Hungary, Armenia and Belarus. Estonia's population will be halved by 2050 to 657 000 and 42 per cent of those left will be more than 60 years old. (*NYT*, 29.08)

Americans have long seen Europe as the old world. Now they have another reason to do so. Europe is ageing much faster than other regions of the world. Therefore, Europe faces a daunting demographic challenge. France and Estonia have taken decisive steps by increasing financial support for parents. Whether this approach will work in the longer term is uncertain. The effect is rather women pushing back the decision to have children than increasing the overall number of births. (*The Economist*, 1.10)

MATERNAL SALARY LEADS TO BABY BOOM

Europe has got used to thinking of itself as an ageing continent. Now, from the far northeast corner comes a tiny message of hope: Estonia is having a baby boom. Rises in maternity allowances have led to a 10-15 per cent increase in births this year. Doctors say the increase could reach 20 per cent, or 2 400 new babies a year. Mothers and fathers receive payments for 12 months equivalent to their salary, up to a maximum of three times the country's average wage. Estonia certainly needs the children. Its population has fallen from 1.57 million in 1989 to 1.37 million. (*FT*, 14.05)

Estonia is experiencing a baby boom – the maternal salary introduced from the beginning of this year has led to increasing birth rates. The law enables the mother to maintain her income for one year after giving birth. Economic hardship was previously cited as one of the main obstacles to having children. The birth rate eclipsed the number of abortions a couple of years ago; Estonia is hoping to achieve a positive population growth rate in 30 years. (*HS*, 18.05)

Estonia, sitting on a lethal demographic time bomb, clearly contrasts with the British demographic policy. In the 1990s, Estonia's birth rate was 1.2 children per woman. Now the Estonian Government is paying 100 per cent of the new mother's salary for one year, plus £1 300 for each child to mothers who have produced more than two children. Estonia's birth rate has risen significantly since the initiative was launched. (*The Times*, 26.08)